

The logo for NBRIS (National Bibliographic Reference Information System) is located at the top of the page. It features the word "NBRIS" in a large, stylized, serif font, with the letters "N", "B", and "R" being significantly larger than "I" and "S". The text is white and set against a light blue circular background that resembles a stylized arch or a book's spine. Below the text, there is a faint, light blue graphic of an open book with its pages fanning out.

Friedrich Dürrenmatt, *Der Besuch der alten Dame*

Copyright © 1986 by Diogenes Verlag AG Zürich
All rights reserved

© 2015 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba
română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: © Entertainment Pictures/Northfoto

Lucrare apărută cu acordul COPYRO – Societate de Gestuire a Drepturilor de Autor

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,
sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

DÜRRENMATT, FRIEDRICH

Vizita bătrânei doamne / Friedrich Dürrenmatt; trad. din
lb. germană de H.R. Radian. – Iași: Polirom, 2015

ISBN: 978-973-46-5775-9

I. Radian, H.R. (trad.)

821.112.2-2=135.1

Printed in ROMANIA

The logo for IBRIS (Institutul Bibliotecar de Referință și Informație) is located in the top left corner. It features the word "IBRIS" in a stylized, serif font, with the letters "I" and "B" being significantly larger than the others. The logo is set against a light blue circular background that also contains a stylized graphic of an open book.

FRIEDRICH
DÜRRENMATT

Vizita
bătrânei doamne

Comedie tragică în trei acte

Traducere din limba germană
de H.R. Radian

POLIROM
2015

Orășelul, doar schițat. În fundal – hotelul Apostolul de aur, văzut din afară. Fațadă dărăpănată stil Secession (Jugend-stil). Balcon. La dreapta – o firmă: „Alfred Ill, Casă de comerț“. Dedesubt – o tejiștea murdară, în spatele căreia se află un raft cu marfă veche. Când intră cineva pe ușa închișuită, se aude un clopoțel firav. La stînga – o firmă: „Poliția“. Dedesubt – o masă de lemn cu un telefon. Două scaune. E dimineată. Mestecînd gumă, Bobby și Toby intră prin stînga și traversează scena, cărînd în hotel flori și coroane de flori, ca pentru o înmormîntare. Ill îi privește prin vitrină. Fiica lui, în genunchi, spală podeaua. Fiul său se pregătește să fumeze o țigară.

ILL: Coroane.

FIUL: În fiecare dimineată le aduc de la gară.

ILL: Pentru sicriul gol de la Apostolul de aur.

FIUL: Nu se lasă nimeni intimidat.

ILL: Orașul e de partea mea.

(Fiul își aprinde țigara.)

Mama vine la ceai?

FIICA: Spunea că rămîne sus. E obosită. Ce mamă bună aveți, copii! Zău așa! Trebuia s-o spun odată și-odată. Bună mamă! Să rămînă sus, să se menajeze. O să mîncăm *noi* singuri. Fac cinste cu ouă și cu o cutie de șuncă americană. S-o facem lată. Ca-n vremurile bune, cînd mai prosperau încă uzinele Un loc sub soare.

FIUL: Pe mine te rog să mă ierți. (*Stinge țigara.*)

ILL: Nu vrei să mănînci cu noi, Karl?

FIUL: Mă duc la gară. Li s-a îmbolnăvit un muncitor. Poate că au nevoie de un înlocuitor.

ILL: Munca de la gară, în plin soare, nu-i o treabă pentru băiatul meu.

FIUL: Tot mai bine decît nimic. (*Iese. Fiica se ridică.*)

FIICA: Mă duc și eu, tată.

ILL: Așa! Și tu! Unde, mă rog, dacă domnișoara îmi permite s-o întreb?

FIICA: La Oficiul de plasare. Poate că găsesc un serviciu. (*Iese. Ill e mișcat; strănută în batistă.*)

ILL: Buni copii, cumiți copii...

(*De pe balcon se aud cîteva acorduri de chitară.*)

VOCEA CLAIREI ZACHANASSIAN: Vezi unde mi-e piciorul stîng, Bobby; adu-mi-l încioace.

VOCEA VALETULUI: Nu-l găsesc.

VOCEA CLAIREI ZACHANASSIAN: Nu-i pe scrin, sub florile pentru logodnă?

(La Ill intră primul client: Primul cetățean.)

ILL: Bună dimineța, Hofbauer.

PRIMUL CETĂȚEAN: Țigări.

ILL: Ca-n fiecare dimineță.

PRIMUL CETĂȚEAN: Nu din astea, aș vrea verzi...

ILL: Sînt mai scumpe.

PRIMUL CETĂȚEAN: Trece-le în cont.

ILL: Pentru că e vorba de tine, Hofbauer, și pentru că trebuie să fim solidari.

PRIMUL CETĂȚEAN: Cîntă cineva la chitară.

ILL: Unul dintre gangsterii de la Sing-Sing.

(Cei doi orbi ies din hotel, încărcăți cu undițe și alte unelte de pescuit.)

CEI DOI ORBI: Bună dimineța, Alfred, bună dimineța...

ILL: Lua-v-ar dracu!

CEI DOI ORBI: Ne ducem la pescuit, ne ducem la pescuit.

(Ies prin stînga.)

PRIMUL CETĂȚEAN: Se duc la pîriu.

ILL: Cu undițele celui de-al VII-lea soț...

PRIMUL CETĂȚEAN: Se spune că și-a pierdut plantațiile de tutun.

ILL: Acum și astea-s ale ei.

PRIMUL CETĂȚEAN: Așa că o să facă o nuntă ca-n povești cu al optulea. Ieri s-a serbat logodna.

(În balconul din fund apare Claire Zachanassian, în capot. Își mișcă mîna dreaptă și piciorul stîng. Poate că ar fi bine să se audă și cîteva acorduri de chitară izolate, cam ca la recitativale unei opere, acorduri de chitară care în restul actului să acompanieze scenele din balcon. Acompaniamentul ar putea consta fie din valsuri, fie din diverse imnuri naționale etc., după conținutul textului.)

CLAIE ZACHANASSIAN: Sînt iar gata montată. Melodia populară armeană, Roby. *(Se aude o melodie cîntată la chitară.)* Bucata preferată a lui Zachanassian. Mereu voia s-o asculte. În fiecare dimineață. Era un clasic bătrînul, căpcăunul marii finanțe, cu flota lui petrolieră imensă și cu grajdurile lui de curse. Mai avea încă miliarde. Căsătoria mai merita încă osteneala. Era mare meșter și mare sforar priceput în tot soiul de drăcovenii. I-am furat toată știința.

(La Ill vin două femei, cu bidoane pentru lapte.)

PRIMA FEMEIE: Lapte, domnu' Ill.

A DOUA FEMEIE: Și mie, domnu' Ill.

ILL: Bună dimineața! Cîte-un litru de lapte pentru fiecare. (*Deschide un bidon și vrea să toarne lapte.*)

PRIMA FEMEIE: Lapte nesmîntînit, domnu' Ill.

A DOUA FEMEIE: Doi litri de lapte nesmîntînit, domnu' Ill

ILL: Lapte nesmîntînit. (*Deschide un alt bidon și toarnă lapte. Claire Zachanassian contemplă dimineața prin lornion.*)

CLAIRE ZACHANASSIAN: Frumoasă dimineață de toamnă! Un pic de ceață pe străzi, un fum argintiu, iar deasupra un cer albastru-vioriu, așa cum îl picta contele Holk, al treilea soț al meu, ministrul de externe. În concediu se ocupa cu pictura. Era hidoasă. (*Se așază gravă și ceremonioasă.*) De altfel, și contele era hidos.

PRIMA FEMEIE: Și unt... Două sute de grame.

A DOUA FEMEIE: Și pîine albă... Două kilograme.

ILL: Pe cine-ați omorît, doamnelor? Pe cine-ați omorît?

CELE DOUĂ FEMEIE: Trece totul în cont.

ILL: Toți pentru unul, unul pentru toți.

PRIMA FEMEIE: Și ciocolată de doi douăzeci...

A DOUA FEMEIE: Patru patruzeci...

ILL: Să scriu și asta?

PRIMA FEMEIE: Da, da...

A DOUA FEMEIE.: Ciocolata o mîncăm aici, domnu' Ill.

PRIMA FEMEIE: La dumneata e mai frumos decît oriunde, domnu' Ill. (*Se așază amîndouă în fundul prăvăliei și mîncă ciocolată.*)

CLAIRE ZACHANASSIAN: O Winston. Să-ncerc totuși țigările produse de al șaptelea; acuma, tot l-am lăsat pe bietul Moby, cu pasiunea lui pentru pescuit. Ce trist o fi stînd el în expresul de Lisabona!

(Valetul îi dă o țigară și un foc.)

PRIMUL CETĂȚEAN: Stă în balcon și fumează.

ILL: Numai țigări scumpe, nelegiuit de scumpe.

PRIMUL CETĂȚEAN: Risipă. Ar trebui să-i fie rușine, în fața unor oameni scăpătați.

CLAIRE ZACHANASSIAN (*fumînd*): Curios! E foarte bună.

ILL: A greșit socoteala. Eu sînt un păcătos bătrîn, Hofbauer, dar cine nu e? E adevărat că, tînăr și nesăbuit, i-am jucat o festă urîță, dar cînd toți gîllenezii, ca